

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-21-457134
Zaaknummer Z-20-133065
Naam commissielid B. Huisman
Fractie GroenLinks
Onderwerp Commissievragen GL raadsce. 11/11 agendapunt 8.3
Afvalstoffenverordening gemeente Medemblik 2022
Datum waarop de vraag is gesteld 8 november 2021
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
Portefeuillehouder
Afdeling

Inleiding

Het RVS Afvalstoffenverordening en "Verordening Afvalstoffenheffing 2022" gaan alleen over de juridische en financiële invulling van de 2 verordeningen, niet over de praktische invulling van de nieuwe tarieven voor de inwoners. Tijdens eerdere bijeenkomsten zijn veel zorgen geuit over deze praktische en financiële invulling, allerlei onduidelijkheden moesten toen nog uitgewerkt worden. "in november worden de tarieven vastgesteld" zeiden we dan. Voordat wij deze kunnen vaststellen moeten wij dus wel zeker zijn dat iedereen hier op een eerlijke manier aan kan meedoen. De volgende zaken maken wij ons nog zorgen om maar worden in geen van de 2 stukken duidelijk en hebben wij daarom tot 1 set vragen samengevoegd:

1.	Bij veel mensen is de oranje bak nu vaak al vol voordat hij wordt opgehaald. De rest van het pmd afval verdwijnt dan in de grijze bak. Wij zijn blij dat in de veelgestelde vragen pagina (https://www.medemblik.nl/aanvragen-en-regelen/recycle-tarief) nu staat dat de ophaalfrequentie van de oranje bak van 4 naar 2 wekelijks gaat. Is het voor grote gezinnen waar dit niet genoeg is, mogelijk om net als bij de groene bak, kosteloos een extra oranje bak te krijgen?
antwoord	In de veelgestelde vragen staat dat de inzameling met zakken van plastic, blik en drinkpakken van 1x in de 4 weken naar 1x in de 2 weken gaat. De frequentie van de inzameling met bakken blijft hetzelfde. Net als nu, kunnen inwoners een extra groene bak of oranje bak kosteloos bij HVC aanvragen.

Op de voorgenoemde veelgestelde vragen pagina staan oplossingen voor inwoners om te voorkomen dat anderen hun afvalbak gebruiken.

2.	Op de vraag "Hoe voorkom ik dat anderen mijn restafvalbak aan huis volgooien?" staat geen antwoord op die vraag. Is het voor inwoners mogelijk, wanneer dit toch gebeurt, melding te maken van afvaldumping waarna dit op dezelfde manier wordt afgehandeld als openbare dumping? (dus: afval wordt meegenomen en onderzoek wordt ingesteld
----	---

	wie deze dumping gedaan heeft). Zo niet: wat kunnen inwoners doen wanneer dit toch gebeurt? Kunt u dit antwoord daarop aanvullen op de veel gestelde vragen pagina?
Antwoord	Geheel voorkomen van afvaldumpingen kan niet. Ook nu zijn er inwoners die hun afval in andermans bak dumpen. Dit kan men deels voorkomen door de bak alleen tijdens de ledigingsdag aan de weg te zetten. Wanneer men ziet dat er afval in zijn/haar bak wordt gedumpt, kan men die persoon aanspreken. Wanneer er regelmatig afval in andermans bak wordt gedumpt, kan er ook een afvalcoach in de buurt worden ingezet. Deze afvalcoach gaat dan in gesprek met de buurtbewoners. Als laatste middel is er ook handhaving beschikbaar.

U geeft op de voorgenoemde veelgestelde vragen pagina terecht aan dat dumpingen in de bak op straat minder erg zijn doordat er per keer en niet op gewicht wordt afgerekend, hij staan dan tóch al aan de weg. Wanneer er echter tóch afval bij gedaan wordt door anderen waardoor de klep open komt te staan, kan de bak door HVC bij het ophalen worden afgekeurd en laten ze hem vol staan. Dit geldt zowel voor de grijze als de oranje bak.

Bij de oranje bak blijkt het nu ook al te gebeuren dat er door anderen afval bij gedaan wordt die niet in de oranje bak hoort waardoor de hele bak wordt afgekeurd bij controle Een inwoner is hier dan de dupe van en kan tot de volgende ophaalronde de bak niet gebruiken.

3.	Is het (ook) hierbij mogelijk melding te maken van afvaldumping waarna dit op dezelfde manier wordt afgehandeld als openbare dumping? (dus: gedumpte afval wordt meegenomen en onderzoek wordt ingesteld wie deze dumping gedaan heeft, en er wordt geregeld dat de bak van de inwoner alsnog wordt geleegd). Zo niet: wat kunnen inwoners doen wanneer dit toch gebeurt? Kunt u dit antwoord daarop aanvullen op de veel gestelde vragen pagina?
Antwoord	Wanneer er afval in een container zit wat hier niet in hoort, leegt HVC deze container inderdaad niet. Wanneer HVC dit wel zou doen, komt er teveel vervuiling in de vracht en wordt de gehele vracht afgekeurd. Wanneer blijkt dat er bij een inwoner bijvoorbeeld afval in de bak voor groente-, fruit- en tuinafval wordt gedumpt, kijkt HVC in overleg met de gemeente of zij maatwerk kan verlenen. Dit zal vanaf volgend jaar blijvend mogelijk zijn.

Er is ons eerder voorgehouden dat iedereen goedkoper uit kan zijn wanneer er goed gescheiden wordt. In het nu voorliggende voorstel zien we wel de nieuwe tarieven, maar geen voorbeeld vergelijking. Op de vraag of het voor grote gezinnen ook mogelijk is te besparen, wordt op de veel gestelde vragen pagina bevestigend geantwoord.

4.	Kunt u ons een rekenvoorbeeld geven, bij voorkeur van een grotere gezinssamenstelling, waarmee inwoners kunnen zien wat de kosten voor en na invoering zijn zodat zij zien waar ze aan toe zijn en hoe lang ze met een bak moeten proberen te doen om niet duurder uit te zijn?
Antwoord	Men betaalt voor het aantal keren dat er restafval wordt aangeboden. De inwoner die het afval goed scheidt en daardoor minder restafval aanbiedt, betaalt minder dan de inwoner die veel restafval heeft. Inwoner A die 13 keer de restafvalbak van 240 liter ter lediging aanbiedt, betaalt € 146,38 aan variabel tarief.

	Inwoner B die de restafvalbak van 240 liter 7 keer ter lediging aanbiedt, betaalt € 78,82 (bij gemeenten waar recycle-tarief al is, is 7 keer het gemiddeld aantal aanbiedingen van de 240 liter restafvalbak). En inwoner C die zijn restafvalbak nog maar 4 keer ter lediging aanbiedt, betaalt € 45,04. Door de invoering van recycle-tarief is de hoogte van het variabel tarief dus minder wanneer je je afval goed scheidt en minder restafval hebt. In de HVC-app wordt per 1 januari 2022 een extra functie toegevoegd. De inwoners kunnen dan zien hoe veel keer ze restafval hebben aangeboden.
--	--

Over de gezinnen met kinderen in de luiers horen wij grote zorgen over de kosten. Wij steunen de adviezen van de gemeente om deze gezinnen te laten kijken naar het gebruik van wasbare luiers, bijv. met een inlegvel. Wij horen hier verschillende geluiden over, de een zegt dat dat teveel werk is naast een drukke baan, anderen zeggen juist dat dit vooral het geval wat met oudere types luiers, maar de versies tegenwoordig nauwelijks extra tijd kosten.

5.	Is het mogelijk voor de gemeente om, evt. in combinatie met bestaande aanstaande-ouders trajecten, voorlichting te organiseren, bijv. door middel van avonden georganiseerd samen met aanbieders van deze luiers, om ouders voor te lichten over de mogelijkheden om milieuvriendelijke alternatieven te gebruiken?
Antwoord	Dit is niet meegenomen in de uitwerking van de optimalisaties van het Recycleplan en ook niet in de projectkosten. Of dit mogelijk is, is dan ook mede afhankelijk van het beschikbaar aantal uren en budget.
6.	Sommige gezinnen zullen voorstaande oplossing toch lastig blijven vinden. Kwijtschelding kan alleen voor mensen die binnen bestaande kwijtscheldingsregels vallen. We hebben echter ook een steeds groter deel "werkende armen". Ook deze mensen vormen graag een gezin. Juist deze groepen moeten veel werkuren maken om met een schamel loon nog enigszins rond te komen. Zij hebben niet altijd tijd om met de wasbare luiers te werken. Is het mogelijk hier toch een regeling voor te treffen? Bijv. wanneer na bezoek van voorstaande voorlichtingsavond toch blijkt dat het voor een gezin niet te doen is om de overstap te maken naar wasbare luiers?
Antwoord	In de berekening van de afvalstoffenheffing 2022 is geen rekening gehouden met een financiële tegemoetkoming voor jonge gezinnen met luiers. Iedereen betaalt voor de hoeveelheid restafval die hij /zij aanbiedt. Wanneer er een financiële tegemoetkoming moet komen, zullen de tarieven voor alle inwoners stijgen. Het apart inzamelen van luiers wordt nog niet in Medemblik gedaan. Reden hiervoor is dat deze luiers nog niet kunnen worden gerecycled. Er is onvoldoende recycle-capaciteit voor wegwerpluiers in Nederland. Op het moment dat de wegwerpluiers wel kunnen worden gerecycled, gaan we hier uiteraard mee aan de slag. Wanneer we de luiers nu apart laten inzamelen brengt dit extra kosten met zich mee. Er moeten een aparte voorzieningen komen. Deze voorzieningen en de verwerkingskosten voor deze luiers moeten worden berekend in de afvalstoffenheffing. De tarieven zullen dan voor alle inwoners stijgen. Verder geeft het apart inzamelen van de luiers ook een verkeerd beeld af: de luiers worden immers niet gerecycled maar gaan naar de verbrandingsoven.

7.	Een 1-persoons huishouden betaalt met deze nieuwe vaste tarieven 3 kwart van het bedrag van een meerpersoonshuishouden. Waarop is dit verschil tussen 1 en meer persoons huishoudens in het vaste belastingtarief gebaseerd?
Antwoord	Dit is in het verleden bepaald, hoe deze verhouding ooit tot stand is gekomen is niet bij ons bekend. In 2019 is er een vergelijk met de andere Westfrieze gemeenten gemaakt. Daaruit bleek dat de verhouding in de gemeente Medemblik in dezelfde lijn ligt met de andere Westfrieze gemeenten.
8.	Begrijpen wij nu goed uit artikel 8 van de verordening afvalstoffenheffing, dat het gedifferentieerde tarief pas in het jaar erna in de totale aanslag wordt opgenomen en in tien delen kan worden betaald? Dit betekent dus dat inwoners in 2021 een extra lage rekening ontvangen, namelijk alleen het vaste deel, en pas vanaf 2022 het variabele deel van het jaar ervoor betalen?
Antwoord	Begin van het jaar ontvangen de inwoners inderdaad alleen een aanslag voor het vaste tarief. Het variabele tarief wordt achteraf berekend. Op dit moment onderzoeken we of dit eenmaal per jaar wordt of dat het variabele tarief meerdere keren per jaar wordt geïnd.
9.	Indien het antwoord op de vorige vraag ja is: Hoe werkt het dan wanneer iemand naar een andere gemeente verhuist? Moet je dan in een keer het variabele deel betalen, of blijf je nog maanden lang aan de kosten van onze gemeente vastzitten terwijl je dan bijv. ook al voor je nieuwe gemeente moet betalen?
Antwoord	Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheden van het belastingsysteem om tussentijds het variabele tarief in rekening te brengen. Overigens wordt er in de huidige situatie bij verhuizing ook een afrekening opgesteld: wanneer men halverwege het jaar verhuist, maar wel al voor een heel jaar heeft betaald, ontvangt men dat deel retour.
10.	Is het mogelijk om een gemiddeld aantal keren aanbieden, waarmee het totaalbedrag als het goed is dus lager is dan de huidige heffingen, in de heffing van 2022 mee te nemen, waarna alleen het verschil in het volgende jaar wordt berekend en als korting of extra kosten wordt meegenomen in de volgende aanslag? Hiermee creëer je eenzelfde systeem als wat mensen al kennen van hun gas en stroom rekening, en voorkom je dat mensen die het lastiger vinden een goed huishoudboekje te voeren, in de problemen komen door onverwachte hogere kosten na het eerste jaar.
Antwoord	Het is mogelijk om bij aanslag van het vaste deel van de afvalstoffenheffing ook al het gemiddeld aantal aanbiedingen restafval in rekening te brengen. Echter, dit zal zorgen voor extra administratief werk: na afloop van het jaar moet bij ieder adres worden nagegaan hoeveel er al is betaald en wat de werkelijke rekening voor dit adres moet zijn. Verder is in de berekening van de businesscase uitgegaan van het systeem dat de inwoner moet betalen aan de hand van het werkelijk aantal aanbiedingen restafval, zonder voorschot. Ervaring bij andere gemeenten leert namelijk dat dit systeem zorgt voor een beter resultaat: de inwoner zal minder restafval aanbieden dan wanneer er al voor zeven keer is betaald.

Op de veelgestelde vragen pagina staat op dit moment nog steeds:

Hoe kunnen mensen die normaal zwerfafval opruimen dit nog doen zonder meer te betalen?

We zijn erg blij met de vrijwilligers die zwerfafval opruimen in de gemeente. We willen deze vrijwilligers in de toekomst ook blijven ondersteunen. We kijken op dit moment naar de praktische mogelijkheden voor het inleveren van dit soort afval.

11.	Wanneer wordt bekend hoe deze mensen hun goede werk kosteloos kunnen blijven doen? Maakt u dit ook openbaar bekend zodat ook mensen die nog niet bij de gemeente bekend zijn, hier gebruik van kunnen maken?
Antwoord	De zwerfafvalrapers die bekend zijn bij de gemeente zijn op de hoogte gebracht. We sluiten aan bij de huidige regeling: het geraapte afval kan naar de buitendienst worden gebracht of de buitendienst haalt het geraapte afval op.

Er zijn diverse plekken waar tot op heden nog geen eenduidig beleid van HVC was om mensen in staat te stellen hun PMD afval in te laten zamelen. Op sommige plekken werd dit daarom met oranje zakken gedaan, op andere plekken werd door HVC gezegd dat het hoogbouw is, terwijl er genoeg plek in de voortuin is voor bakken, welke dan alleen per adres los aangevraagd konden worden. Hieruit blijkt dat HVC hun plannen vooral op papier bedenkt, maar niet goed in de praktijk bekijkt wat de beste oplossing is.

12.	Worden inwoners van te voren geïnformeerd welke oplossing er voor hun huis/appartement/straat/wijk gekozen wordt en is hier, voordat er grote kosten worden gemaakt, mogelijkheid gezamenlijk met een alternatief te komen? We hebben nog maar anderhalve maand...
Antwoord	De inwoners die op een adres wonen waar de afvalsituatie gaat veranderen, worden allemaal voor de invoering van recycle-tarief geïnformeerd. Dit gaat bijvoorbeeld om adressen waar het restafval nog met zakken wordt ingezameld, waar gezamenlijke bakken zijn of een bovengrondse container zonder toegangscontrole.